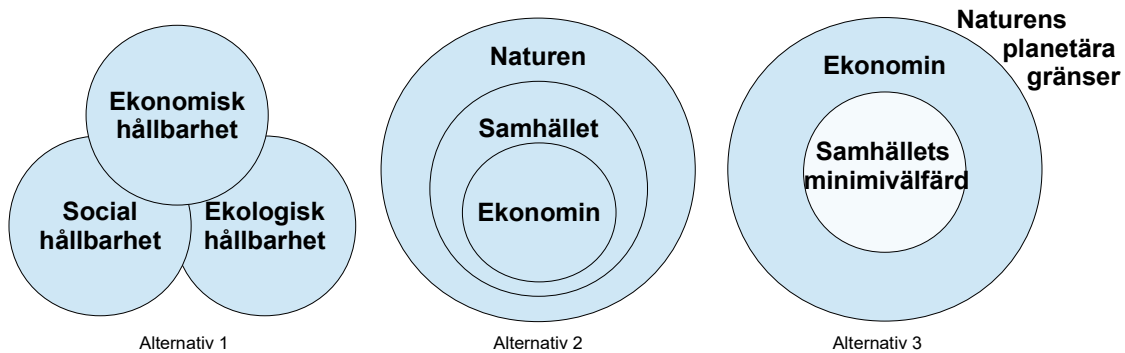

Tankemodeller för en hållbar utveckling

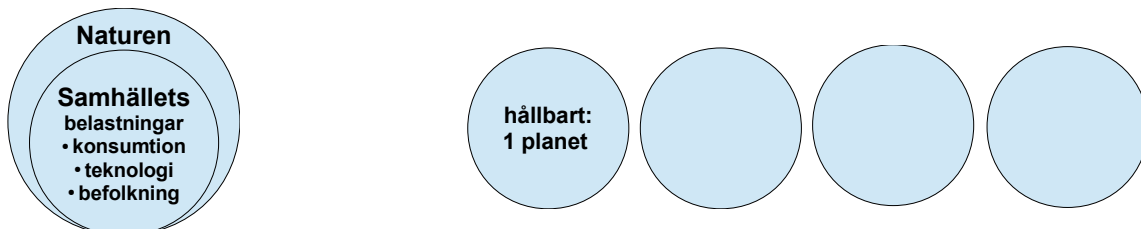
Begreppsöversikt med definition av ett hållbart samhälle

Är hållbarhet en förhandling mellan tre intressen t ex näringslivet, folket och naturen (Alternativ 1)? Nej, forskning säger att människan, samhället och ekonomin ingår i naturen och måste anpassa sig till naturen, det omgivande **livsuppehållande systemet** (Alternativ 2). Historiskt sett har naturen i stället fått ge vika för växande befolkningar, städer och ekonomier med stor skada och systemrubning till följd (se t ex [Hungerns planet](#), L. Brown och [Overdevelopment](#), T. Butler).

Överlevnad, dvs hållbarhet, är en fråga om att anpassa sig och bidra till – inte rubba – systemet. Forskning (t ex [Planetary Boundaries 2.0](#)) försöker definiera hur långt samhället/ekonomin får växa utan att allvarligt förändra naturen (Alternativ 2). Idag har fyra gränser passerats – klimat, kväve, avskogning, artdöd – och måste åtgärdas. Hur? Länkarna nedan ger god vägledning.

I Alternativ 3 ([kateraworth.com](#)) vill man som i Alternativ 2 hålla ekonomin inom naturens gränser (yttre cirkeln) och samtidigt uppnå minimivåer för ett dussintal grundläggande mänskliga behov såsom hälsa, utbildning, jämlikhet mm (inre cirkeln). Man vill styra ekonomin för att bli både socialt och ekologiskt hållbar, i likhet med FN:s sjutton hållbarhetsmål ([Agenda 2030 SDGs](#)). Utan att belasta naturen ytterligare kan man nå långt genom rättvisare fördelning ([Jämlikhetsanden](#), Pickett).

Alternativ 4. Tre sätt naturen skadas

Alternativ 5. Nästan fyra planeter – Svenskens konsumtion per capita

I Alternativ 4 är hållbarhet en fråga om att minska samhällets belastningar – konsumtion, avfall och (i längden) befolkningen – till nivåer som inte skadar naturen. [Färre människor på jorden!](#) (Boisen, Norrman) menar att för varje given total belastning på naturen, så kan man ha en stor befolkning som lever på knappa resurser eller en mindre befolkning som lever väsentligt bättre.

Alternativ 5 fokuserar på konsumtion/livsstil: vi svenskar konsumerar nästan fyra gånger mer än vad naturens gränser tillåter ([www.wwf.se](#)). Överkonsumtionen skadar naturen men kan fortgå genom import av resurser och export av avfall bl a koldioxid ([När vinden vänder](#), B.Bodin).

Alternativ 2-5 utgår ifrån att naturen är vårt livsuppehållande system och en absolut förutsättning för vår överlevnad. Bland FN:s sjutton hållbarhetsmål samt Sveriges alla politiska mål bör därför sättas främst **att säkra klimatet och naturens ekosystem**. En stark, frisk natur, lagom klimat och en lagom stor befolkning är själva grunden till en hållbar utveckling (se vidare: [Systemskissen](#)).

Definition: **Ett hållbart samhälle bevarar/återställer:**

- (1) **naturresurser/ekosystem** som människan lever av (**ekologisk hållbarhet**)
- (2) **en lagom stor befolkning** anpassad till naturtillgångarna inom landet (**social hållbarhet**)
- (3) **människors hälsa** (fysisk, psykisk, social, existentiell) (**social hållbarhet**).

En hållbar ekonomi tjänar samhället och bidrar till människans och naturens hälsa.